

МРС-ЈС на обрачунској основи објављени до 15. јануара, 2013.

Табела А: Списак МРС-ЈС који ступају на снагу на дан 1. јануар 2013. године или касније

Приручник за 2013. годину садржи све Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор. У тексту су садржане све последње измене. Ако МРС-ЈС садржи параграфе који још нису ступили на снагу, ти параграфи су посебно истакнути. Подстиче се ранија примена измењених параграфа. Ова табела садржи МРС-ЈС који су применљиви за годишње финансијске извештаје који обухватају периоде који почињу 1. јануара 2013. године или касније.

МРС-ЈС	Објављен	Почетак примене на дан или касније	Параграфи који још нису у примени			
МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извештаја (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 2 – Извештаји о новчаним токовима	Мај 2000.	1. јул 2001.				
МРС-ЈС 3 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС - Учинци промена курса страних валута (ревидиран)	Април 2008	1. јануар, 2010.				
МРС-ЈС – Трошкови позајмљивања	Мај 2000.	1. јул 2001.	Параграфи који још нису у примени	Врста измене	Порекло измене	Приручник са оригиналним параграфом
			6	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			42А	Нов	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
МРС-ЈС 6 Консолидовани и засебни финансијски извештаји (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 7 -Улагања у придружене ентитете (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 8 - Учешћа у заједничким улагањима	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 9 – Приход из трансакција размене	Јул 2001.	1. јул 2002.				
МРС-ЈС 10 - Финансијско извештавање у хиперинфлаторним привредама	Јул 2001.	1. јул 2002.				
МРС-ЈС 11 – Уговори о изградњи	Јул 2001.	1. јул 2002.				
МРС-ЈС 12 – Залихе (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 13 Лизинг (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.	Параграфи који још нису у примени	Врста измене	Порекло измене	Приручник са оригиналним параграфом
			25	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			26	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			27	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			85Б	Нов	Прилог Б	2011.

МРС-ЈС	Објављен	Почетак примене на дан или касније	Параграфи који још нису у примени			
					МРС-ЈС 32	
МРС-ЈС 14 – Догађаји након датума извештавања (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 15 – Финансијски инструменти – Обелодањивање и презентација ^а	Децембар 2001.	1. јануар 2003.				
МРС-ЈС 16 – Инвестициона имовина (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрама (ревидиран)	Децембар 2006.	1. јануар 2008.	Параграфи који још нису у примени	Врста измене	Порекло измене	Приручник са оригиналним параграфом
			5	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			7	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			107Ц	Нов	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
МРС-ЈС 18 – Извештавање по сегментима	Јун 2002.	1. јул 2003.				
МРС-ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина	Октобар 2002.	1. јануар, 2004.				
МРС-ЈС 20 – Обелодањивања повезаних страна	Октобар 2002.	1. јануар, 2004.				
МРС-ЈС 21 – Умањење вредности имовине која не генерише готовину	Децембар 2004.	1. јануар, 2008.				
МРС-ЈС 22 – Обелодањивање финансијских информација о општем државном сектору	Децембар 2006.	1. јануар 2008.				
МРС-ЈС 23 – Приход од трансакција које нису трансакције размене (порези и преноси)	Децембар 2006.	30. јун 2008.				
МРС-ЈС 24 – Презентација буџетских информација у финансијским извештајима	Децембар 2006.	1. јануар 2009.				
МРС-ЈС 25 – Примања запослених	Фебруар 2008.	1. јануар 2011.				
МРС-ЈС 26 – Умањење вредности имовине која генерише готовину	Фебруар 2008.	1. април 209.				
МРС-ЈС 27 – Пољопривреда	Децембар 2008.	1. април 2011.				
МРС-ЈС 28 – Финансијски инструменти: Презентација	Јануар 2010.	1. јануар 2013.				
МРС-ЈС 29 – Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање	Јануар 2010.	1. јануар 2013.	Параграфи који још нису у примени	Врста измене	Порекло измене	Приручник са оригиналним параграфом
			2	Измењен	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
			125А	Нов	Прилог Б МРС-ЈС 32	2011.
МРС-ЈС 30 – Финансијски инструменти: Обелодањивање	Јануар 2010.	1. јануар 2013.				

MPC-JC	Објављен	Почетак примене на дан или касније	Параграфи који још нису у примени			
			Параграфи који још нису у примени	Врста измене	Порекло измене	Приручник са оригиналним параграфом
MPC-JC 31 – Нематеријална имовина	Јануар 2010.	1. април 2011.				
			6	Измењен	Прилог Б MPC-JC 32	2011.
			132А	Нов	Прилог Б MPC-JC 32	2011.

Табела Б: Списак MPC-JC који нису ступили на снагу на дан 1. јануар 2013.

године

Ова табела представља списак свих MPC-JC који се примењују на годишње финансијске извештаје који обухватају периоде који почињу на дан 1. јануар 2014. године или касније.

MPC-JC	Објављен	Почетак примене на дан или касније	Остали MPC-JC на које су утицале измене
MPC-JC 32 - Уговори о концесији за пружање услуга	Октобар 2011.	1. јануар 2014.	MPC-JC 5 MPC-JC 13 MPC-JC 17 MPC-JC 29 MPC-JC 31 Детаље погледати у Прилогу Б MPC-JC 32

MPC-JC 15 је замењен стандардом MPC-CJ 28-30 за периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године или касније

ПРЕГЛЕД ДРУГИХ ДОКУМЕНАТА

Комитет је објавио десет студија и друге документе, који су укратко представљени у даљем тексту. За добијање копија ових докумената, молимо Вас посетите IFAC-ов Интернет сајт, на адреси: www.ifac.org или ступите у контакт са Секретаријатом IFAC-а.

Студија 1

Финансијско извештавање савезних влада (објављена у марту 1991. године)

Делокруг Студије је разматрање:

- финансијског извештавања савезних влада и њихових основних управних јединица;
- финансијских извештаја који пружају информације о владиним плановима, успешности и усклађености са одговарајућим надлежним органима;
- потреба за информацијама главних корисника државних финансијских извештаја, са нарочитим истицањем потреба екстерних корисника; и
- облика извештавања најпогоднијих за задовољавање потреба за информацијама.

Ова студија је од посебне користи за више финансијске руководиоце у влади, политичаре, ревизоре законских прописа и све остале који користе државне финансијске извештаје, због тога што успоставља фундаменталну потпору за државно финансијско извештавање.

Припремљени су упоредни прегледи корисника, потреба корисника и циљева. Они илуструју постојање подударности у вези са тим ко су корисници, које су њихове потребе и, сходно томе, у вези са циљевима финансијског извештавања.

Ова студија разрађује логички развој од корисника и њихових потреба до циљева државног финансијског извештавања. Њом се омогућава даља дискусија о циљевима, истраживањем окружења државне владе и ограничења финансијског извештавања.

У наставку студије расправља се о финансијском извештавању. У студији се не препоручује ниједан ауторитативни модел финансијског извештавања, већ се описује низ могућих рачуноводствених основа и различитих модела извештавања (врста извештаја). Затим се илуструју њихове добре и лоше стране у постизању циљева финансијског извештавања. Ова студија показује да се у развоју од појединачних приказа примања и исплате готовине до збирних финансијских извештаја који обрачунавају укупне економске ресурсе, све потпуније испуњавају циљеви финансијског извештавања. Пошто су ти циљеви изведени из потреба корисника, комплетније и боље информације ће потпуније задовољити њихове потребе.

У Студији се признаје да на финансијско извештавање савезних влада утичу државна политика и пракса финансијског извештавања, које се налазе у основи законских одредаба и прописа.

Студија 2

Елементи финансијских извештаја савезних влада (објављена у јулу 1993. године)

У овој студији разматрају се елементи (врсте или категорије финансијских података) које треба приказати у финансијским извештајима, припремљеним у складу са различитим рачуноводственим основама које користе савезне владе и њихове веће управне јединице, као и начин на који ти елементи могу да буду одређени. Студија такође разматра импликације извештавања о посебним елементима, или подгрупама, у вези обавештења датих у финансијским извештајима и испуњењу циљева утврђених у Студији 1.

Сврха ове студије је да помогне у развијању потпуног потенцијала рачуноводствених модела који се тренутно користе у појединачним правним системима за потребе достављање финансијских информација корисницима. То је корисно за одређивање одговорности и доношења одлука.

Ова студија је усредсређена на извештавање о елементима у финансијским извештајима припремљеним за савезне владе. Међутим, потврђено је да ће у неким случајевима аспекти испоруке робе и услуга и испуњење циљева владе бити на најбољи начин постигнути презентовањем финансијских и нефинансијских података у напоменама, и табелама или извештајима који не чине саставни део извештаја о финансијском положају или извештаја о финансијској успешности.

Студија 3

Ревизија поштовања прописа – перспективе применљивости у јавном сектору (објављена у октобру 1994. године)

Ова студија се бави аспектима ревизије у вези са поштовањем прописа у јавном сектору, која је, у

многим земљама, предмет више различитих мандата и циљева, за разлику од приватног сектора. У демократском државном систему, одговорност према јавности, и нарочито, према његовим наименованим представницима, јесте примарни аспект руководства ентитета у јавном сектору. Ентитете јавног сектора уобичајено успоставља законодавац, а њиховим пословањем управљају разни законодавни надлежни органи. Руководство ентитета јавног сектора одговорно је за пословање у складу са одредбама одговарајућих закона, законских прописа и других управљачких надлежности. Пошто су законски и други меродавни прописи основни начин на који законодавац контролише расподелу и потрошњу новца у јавном сектору, ревизија усаглашености са прописима обично је важан и саставни део укупног мандата ревизије, или услова ангажовања, за већину ревизија ентитета јавног сектора. Због различитости надлежности, може се десити да њихове одредбе буду у супротности једна са другом и да буду подложне различитим тумачењима. Исто тако, подређени органи се можда не придржавају наредба или ограничења прописаних важећим законодавством. Због тога, процена поштовања прописа у јавном сектору захтева пажљиво професионално просуђивање и од изузетног је значаја.

Студија 4

Коришћење рада других ревизора – перспективе применљивости на јавни сектор (објављена у октобру 1994. године)

Ова студија се бави коришћењем рада других ревизора, укључујући екстерне и интерне ревизоре, у финансијском уверавању и ревизијама усаглашености са прописима. У њој се разматрају питања која ревизор треба да узме у обзир приликом коришћења резултата рада других ревизора и пружа перспектива примене Међународног стандарда ревизије 600 (ISA 600) *Коришћење рада другог ревизора* и ISA 610 *Разматрање рада интерне ревизије*.

У овој студији се разматрају принципи наведени у претходно поменутих ISA 600 и ISA 610 и описује њихова применљивост на јавни сектор. Такође, обрађују се посебна питања која се јављају у јавном сектору када главни ревизор разматра коришћење рада другог ревизора. Области које заслужују посебну пажњу су аутономија различитих степена власти, различити мандати виших ревизорских институција, и посебни проблеми који прате коришћење резултата рада других ревизора у међународном контексту.

Студија 5

Дефиниција и признавање средстава (објављена у августу 1995. године)

У овој студији утврђују се и описују разна становишта у вези са тим да ли, када и како одређена средства треба да буду одмерена и приказана у извештају, у јавном сектору.

У студији се разматрају и истражују:

- дефиниција и признавање средстава;
- утицај различитих рачуноводствених основа на дефиницију и признавање средстава; и
- питања повезана са одређеним врстама средстава.

У оквиру студије уважава се да се потражња за државним услугама увећала. Овај пораст потражње подразумева повећање конкуренције у области државних услуга, које подстичу образовни стандарди, комуникација и учешће друштва у државним делатностима. Према томе, владе су принуђене да управљају својим средствима делотворно и ефикасно. Одговорност за ефикасност и успешност управљања средствима јавног сектора може се показати путем бољег финансијског извештавања. Боље извештавање обезбеђује основу за разумевање од стране јавности, изабраних доносилаца одлука и руководства. Овим се, заузврат, подржава и боље доношење одлука и распоређивање средстава.

Студија 6

Обрачунавање и извештавање о обавезама (објављена у августу 1995. године)

Ова студија одражава став о применљивости дефиниције и признавања обавеза на јавни сектор. У оквиру ње се утврђују, разматрају и истражују становишта у вези са:

- дефиницијама и разврставањем обавеза;
- утицајима различитих рачуноводствених основа на обрачунавање и признавање обавеза; и
- питањима повезаним са одређеним врстама обавеза.

У студији су описана различита становишта у вези са тим да ли, када и како одређене обавезе треба да буду одмерене и саопштене. Историјски гледано, владе су се усредсредиле на свој неизмирени дуг као

основну меру државних обавеза или задужености, нарочито при формулисању или процењивању економске политике. Међутим, владе преузимају различите обавезе и задужења, која узрокују друге обавезе о којима владе не извештавају често. Ипак, подаци о обавезама и изложености могућим обавезама државе од суштинског су значаја уколико влада намерава да управља новчаним токовима и да донесе одлуке засноване на чињеницама, у вези са финансирањем будућих услуга и распоредом средстава. Док владе имају сличне обавезе као и привредна предузећа, оне такође имају друге потенцијалне обавезе, као што су поново настале обавезе у складу са утврђеним социјалним програмима, гаранцијама и обећањима политичара. У овој студији се успоставља разлика између обавеза, обавезивања и могућих обавеза.

Студија 7

Извештавање о успешности јавних предузећа (објављена у јануару 1996. године)

У овој студији утврђују се главни корисници података о успешности, разматрају потребе тих корисника и укратко описују облици извештавања који су расположиви за задовољење тих потреба. Студија се првенствено односи на пружање података о успешности предузећа (обухватајући и финансијске и нефинансијске аспекте успешности), поред информација датих у финансијским извештајима, а у контексту финансијских извештаја опште намене.

Потреба за овом студијом потиче из чињенице да финансијски стандарди сами по себи нису увек довољни да укажу на општу успешност одређене организације. Ентитети јавног сектора се од предузећа приватног сектора могу разликовати и по својим циљевима и по финансијама. Иако се од јавних предузећа обично захтева да послују на тржишној основи и обично имају исти правни облик као предузећа приватног сектора, заједничко значење чињенице да често уживају повлашћени положај, као и политичког контекста у коме послују – подразумева да се корисници финансијских извештаја могу мање ослонити на мере успешности као што је принос од ангажованог капитала. Због тога, групе заинтересоване за успешност јавних предузећа – владе, законодавци, порески обвезници и потрошачи – могу имати потешкоћа у доношењу заснованих процена ефикасности и успешности јавних предузећа.

Јавна предузећа можда врше услуге у околностима које ни приближно нису налик конкурентском тржишту. У том смислу се проверавање релативне тржишне ефикасности и успешности не може увек спровести. Стога основно питање гласи – како формулисати мере успешности које ће омогућити доношење судова о ефикасности и успешности. У овој студији се разматра како такве мере могу да се дефинишу и како се на најбољи начин може саопштити успешност јавних предузећа, у вези са овим мерама, онима које интересује њихова успешност.

Студија 8

Државни извештајни ентитет (објављена у јулу 1996. године)

У овој студији разматрају се импликације различитих приступа дефиницији државног извештајног ентитета и различитих техника израде државних финансијских извештаја ради постизања циљева финансијских извештаја.

Ова студија је наставак Студије 1, *Финансијско извештавање савезних влада*, објављене у марту 1991, и Студије 2, *Елементи финансијског извештаја савезних влада*, објављене у јулу 1993. Студија 8 се заснива на расправама и дефиницијама из студија 1 и 2. У складу са студијама 1 и 2, ова студија се на првом месту усредсређује на финансијско извештавање савезних влада. Међутим, питања која поставља могу бити једнако применљива и на остале нивое власти (државне, регионалне и локалне самоуправе).

Надамо се да ће ова студија довести до побољшања финансијског извештавања влада и веће упоредивости финансијских извештаја у оквиру и између правних система.

Студија 9

Дефиниција и признавање прихода (објављена у децембру 1996. године)

У овој студији проучавају се концепти, принципи и питања везана за дефиницију и признавање прихода у финансијским извештајима опште намене савезних влада и других ванпривредних ентитета из јавног сектора. У њој се посебно утврђује и расправља о дефиницији и класификацији прихода, питањима повезаним са одређеним врстама прихода и утицају различитих

рачуноводствених основа на дефиницију и признавање прихода.

Информације о приходима су важне као помоћ корисницима у процени финансијског стања и успешности самоуправа. Поређење прихода са расходима помаже корисницима да процене капитал у међупериодима (односно, да ли су тренутни приходи довољни да надокнаде трошкове програма и услуга извршених у текућем периоду).

Ова студија представља проширење студије 1, *Финансијско извештавање савезних влада*, објављене у марту 1991, и Студију 2, *Елементи финансијског извештаја националних влада*, објављене у јулу 1993. Она такође допуњује Студију 5, *Дефиниција и признавање средстава*, Студију 6, *Обрачунавање и приказивање обавеза* и Студију 10, *Дефиниција и признавање расхода / издатака*.

Ова студија је првенствено усредсређена на финансијске извештаје састављене за потребе савезне владе и за ентитете и јединице које оне оснивају ради обезбеђења робе и услуга и испуњења државних циљева. Међутим, питања која се у овој студији постављају могу да буду једнако применљива и на друге нивое власти (државне, регионалне и локалне самоуправе).

Студија 10

Дефиниција и признавање расхода/издатака (објављена у децембру 1996. године)

У овој студији се проучавају концепти, принципи и питања у вези са рачуноводственим обухватањем расхода/издатака у финансијским извештајима опште намене влада и других ванпривредних ентитета јавног сектора.

Владе су све више принуђене не само да ефикасно управљају својим средствима, већ и да покажу да је њихово управљање било ефикасно. Да би то постигле, владе морају да располажу укупним подацима о расходима / издацима, како би процениле своје потребе за приходима, одрживост и прилагодљивост програма.

Ова студија се надовезује на Студију 1, *Финансијско извештавање савезних влада*, објављену у марту 1991, и Студију 2, *Елементи финансијског извештаја савезних влада*, објављену у јулу 1993. Она такође допуњује Студију 5, *Дефиниција и признавање средстава*, Студију 6, *Обрачунавање и приказивање обавеза* и Студију 9, *Дефиниција и признавање прихода*.

Ова студија је првенствено усредсређена на финансијске извештаје састављене за савезне владе и за ентитете и јединице које оне оснивају ради обезбеђења робе и услуга и испуњење државних циљева. Међутим, питања која се у овој студији постављају могу да буду једнако применљива и на друге нивое власти (државне, регионалне и локалне самоуправе).

Студија 11

Државно финансијско извештавање (објављена у мају 2000. године)

Циљ ове студије је да помогне владама, на свим нивоима, у утврђивању питања везаних за финансијско извештавање. Иако се неки делови студије могу односити само на савезне владе, други делови су применљиви на све нивое власти.

Ова студија садржи детаљан опис и обрачунске и готовинске рачуноводствене основе и даје примере актуелних финансијских извештаја припремљених у складу са сваком основом. Овај документ објашњава уобичајену праксу у оквиру сваке рачуноводствене основе и даје примере одступања од тих основа. Владе које желе да промене своју рачуноводствену основу или да измене своје рачуноводствене политике моћи ће да користе овај документ као извор информација о рачуноводственим основама, укључујући питања рачуноводствене политике у вези са тим основама и облике финансијских извештаја припремљених у складу са том основом. Ово може помоћи владама приликом промене рачуноводствене основе, а касније допринети већој упоредивости финансијских извештаја у оквиру владе и између више различитих влада.

Студија 12

Перспективе обрачуна трошкова државних управа (објављена у септембру 2000. године)

Ова студија има за циљ да помогне државним финансијским руководиоцима и другим државним рачуновођама у напорима да развију и примене обрачун трошкова. Студија обрађује специфично трошковано рачуноводство, са тачке гледишта државне управе, али не представља детаљно излагање предмета обрачуна трошкова. Ова студија садржи следеће:

- опис степена до ког државни органи користе обрачун трошкова, скорашњи пораст, и

вероватноћу будућег пораста примене;

- објашњења концепата обрачуна трошкова који се односе на разне циљеве управљања;
- расправе о питањима објављивања рачуноводствених стандарда у случају када одлуке могу утицати на вредности које се користе у обрачуна трошкова;
- описе начина на које се одређени концепти и поступци могу применити приликом осмишљавања и примене система обрачуна трошкова;
- расправља о главним питањима битним за више руководство.

Намењена је да помогне у попуњавању празнина, упућивањем на материјал који владе могу користити у вези са овим важним питањем.

Студија 13

Управљање у јавном сектору: перспектива управног тела (објављена у јулу 2001. године)

У овој студији укратко се описују принципи управљања и њихове примене на ентитете јавног сектора. Практика управљања треба да буде уобличена у складу са околностима појединачних ентитета јавног сектора и правних система у оквиру којих ентитети послују. Пошто се ентитети развијају и мењају током времена, биће неопходно да управно тело стално прегледа и мења праксу управљања. Ова студија има за циљ да пружи савете, дефинисањем уобичајених принципа и препорука у вези са управљањем ентитетима јавног сектора у одређеним кључним областима. Сврха студије је разматрање одговарајућег оквира са тачке гледишта управног одбора, како би се обезбедила одговарајућа равнотежа између слободе управљања, одговорности и законских интереса различитих учесника у добити (стејкхолдера). У студији су дефинисани уобичајени принципи и препоруке који се тичу управљања ентитетом јавног сектора, са циљем давања упутстава ради помагања тим ентитетима у развијању или прегледању њихове праксе управљања на начин који ће им омогућити да послују на успешнији, ефикаснији и транспарентнији начин.

Студија 14

Прелазак на обрачунаску основу рачуноводства: Смернице за владе и државне ентитете (објављена у априлу 2002); друго издање објављено у децембру 2003.; треће издање објављено у јануару 2011.)

Ова студија за циљ има да помогне ентитетима јавног сектора у процесу усвајања или разматрања усвајања Међународних рачуноводствених стандарда за јавних сектор по обрачунаској основи књиговодства. Примарни циљ ове студије је да помогне ентитетима јавног сектора који прелазе са готовинске на обрачунаску основу књиговодства али може да буде и од користи и ентитетима који тренутно припремају извештаје по обрачунаској основи и разматрају усвајање MPC-JC или за ентитет који примењују MPC-JC по готовинској основи, Финансијско извештавање по готовинској основи рачуноводства и обелодањују одређене информације по обрачунаској основи.

Ова студија садржи и расправу о свим MPC-JC објављеним закључно са 31. јануаром, 2010. и о одређеним темама које нису обрађене у постојећим MPC-JC или нацртима за излагање. У случајевима када се студија бави темама које нису обрађене у постојећим MPC-JC или нацртима за излагање, користе се захтеви из других обавезујућих рачуноводствених прописа као што су Међународни стандарди финансијског извештавања (IFRS) да би се илустровала практична питања повезана са том темом. Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) објављује IFRS Највећи део MPC-JC је базиран на IFRS, до мере која је прикладна за јавни сектор. Примена IFRS или других стандарда за илустрацију таквих тема не одражава нужно ставове Одбора у вези са било којим питањем. Ова студија није приручник за рачуноводство, нити за циљ има успостављање обавезујућих рачуноводствених пракси или стандарда.

Пример случаја бр. 1

Примена обрачунаске рачуноводствене основе у влади: искуства Новог Зеланда Објављен у октобру 1994.

У ентитетима јавног сектора на Новом Зеланду је спроведена значајна реформа касних 80-тих година и раних 90-тих. Овом реформом је извршена промена управљања јавним сектором, са система заснованог на детаљним и строгим правилима и ограничењима готовинског буџета на режим

заснован на успешности и одговорности. Успешно спровођење ових реформи захтевало је значајан напор на стратешком и оперативном нивоу и довело до фундаменталних и опсежних промена у управљању пословањем јавног сектора и у финансијским резултатима тог пословања. Искуства Новог Зеланда показују да таква промена не само да је могућа, већ да може бити и изузетно успешна. Овај пример је усредсређен на помак (“миграција” је израз преузет из говорног језика) са готовинске на обрачунску основу рачуноводства у органима државне управе Новог Зеланда, и на пројекат састављања првог пакета финансијских извештаја за владу Новог Зеланда. У примеру се такође истичу кључна питања управљања при спровођењу потпуне обрачунске основе у савезној влади. Пример је написан са становишта државног трезора, који је имао средишњу улогу у овој промени.

Пример случаја бр. 2

**Ревизија државних финансијских извештаја: искуства Новог Зеланда
Објављен у октобру 1994.**

Овај пример описује улогу коју је одиграла Служба ревизије у развоју краљевских финансијских извештаја (финансијски извештаји државне управе Новог Зеланда). После објашњења улоге Службе ревизије на Новом Зеланду, улога коју је одиграла Служба ревизије анализирана је у смислу суштинских својстава ревизије као што су независност, начела (нарочито рачуноводствена пракса која треба да пружи истинит и прави увид, у недостатку одговарајућих рачуноводствених стандарда) и докази. Поступци ревизије и процеси управљања обухваћени приликом ревизије краљевских финансијских извештаја – укључујући планирање, успостављање нивоа материјалног значаја, контролу пројекта, обуку и извештавање – након тога су описани. Овај пример се завршава поукама упућеним другим земљама.

Пример случаја бр. 3

**Перспектива обрачунске основе рачуноводства
Објављен 1996.**

Овај пример треба да обавести читаоце о распону ставова у вези са обрачунском основном рачуноводства, према искуствима извесног броја сарадника који су учествовали у спровођењу ове реформе рачуноводства или који су посматрали њен развој.

IPSASB сматра да разменом ставова корисника информација по обрачунској основи а за сврхе доношења одлука, други могу да увиде вредност овог облика финансијског извештавања за државну управу и друге ентитете јавног сектора.

IPSASB је усредсређен на прикупљање ставова и мишљења широког обима људи са различитим степеном професионалног искуства. IPSASB се такође усредсређује на људе који имају искуство у мењању информационих резултата. Сарадници у овом случају су политичари, економисти, академици, управници и рачуновође.

Пример случаја бр. 4

**Делегирање вршења јавних услуга у Француској:
оригинални метод јавне администрације: делегиране јавне услуге
Објављен у септембру 2001.**

Државне услуге се могу пружати на различите начине. Обично их врше директно државне агенције. У неким случајевима може се склопити уговор са ентитетима из приватног сектора о вршењу јавних услуга под договореним условима.

За јавну службу се може рећи да је “делегирана”. Таква делегирања се врше на нивоу локалних власти, у различитим областима као што су дистрибуција воде, одлагање отпада и обезбеђење грејања.

Функција делегирања је подложна посебним правилима, и то су уговорни споразуми који усклађују интересе делегирајућих власти и приватног предузећа које је одговорно за пружање тих услуга.

Примери заједничких споразума ове врсте могу се наћи и у другим земљама (на пример у Аустралији, Канади и на Новом Зеланду). Овај пример случаја описује посебан оквир, састављен у Француској са циљем уређења односа између уговорних страна и обезбеђења одговарајућег нивоа информација и одговорности.

Пример случаја бр. 5

**Обрачун средстава: оквир за успостављање рачуноводственог стандарда у централном
владином сектору Уједињеног Краљевства
Објављен у јуну 2002.**

Изазови оних који прелазе на обрачунску основу рачуноводства могу бити алармантни. Стога, за

правне системе може бити од помоћи да се упознају са неким питањима, и предвиђеним и непредвиђеним, насталим у правним системима који усвајају обрачунску основу, као и са начином на који су та питања решена.

У овом примеру су размотрена искуства Уједињеног Краљевства, које је одлучило да пређе на обрачунску основу и за планирање за буџетско и финансијско извештавање 1995. године. Примером се истичу неки од кључних аргумената који утичу на одлуку да се уведе обрачунски систем, не само за финансијско извештавање, већ и за буџетирање. Њиме се такође смешта буџетирање засновано на обрачунској основи, као и извештавање, у шири контекст управљања учинцима. Нарочито се разматра како је Уједињено Краљевство предузело активност успостављања инфраструктуре за обрачунско рачуноводство и буџетирање у облику оквира за успостављање стандарда и меродавног приручника за рачуноводствене политике, принципе и поступке.

Пример случаја бр. 6

Модернизација државног рачуноводства у Француској: тренутна ситуација, проблеми, преглед Објављен у јануару 2003.

У овом прегледу укратко је представљен процес модернизације државног рачуноводственог система у Француској, који је и даље у току. Преглед је организован у три одељка.

У одељку *Тренутно стање рачуноводствене праксе у јавном сектору* дат је преглед тренутне праксе. Дато је објашњење како централна влада, савезна јавна управа, локална самоуправа и социјални фондови не користе исту праксу рачуноводства и буџетирања. Међутим, садашња реформа рачуноводства централне државне управе води ка усвајању јединствених принципа (укључујући верно представљање, и захтев за "тачном и фер" презентацијом државних рачуна) и метода (обрачунско рачуноводство), које у свакодневној пракси користе француске и стране компаније у оквиру својих рачуноводствених система.

У одељку *Прелазак на обрачунско рачуноводство: циљ који треба остварити у блиској будућности*, описане су последице примене новог конституционалног подзаконског акта из 2001. (познатог и као нови акт буџетског конституисања) на државни рачуноводствени систем. Буџетским актом се успоставља јасна разлика између обрачунског рачуноводства и сразмерне готовинске расподеле. У Француској ће се примењивати двоструки систем: државни буџет (расподела) се изражава и наставиће да се изражава (и извршава) по измењеној готовинској основи, док ће се главни рачуни финансијске администрације (CGAF) (биланс стања и извештај о приходима и расходима) изражавати по обрачунској основи. CGAFs (Compte général de l'administration des Finances) представља финансијски извештај централне владе.

Одељак *Активности: досадашњи напредак и будући развој* представља напредак у CGAF презентацији, од 1999. године. Укратко се описују мере предузете са циљем развоја и примене обрачунског рачуноводства, укључујући и развој информационог система.

Пример случаја бр. 7

Државни рачуноводствени систем у Аргентини Објављен у јануару 2004.

Овај преглед представља историјат развоја рачуноводствене професије у Аргентини и њен утицај на јавни сектор. Такође је дат преглед развоја система рачуноводства јавног сектора од постанка Аргентинске Конфедерације.

Готовинска основа рачуноводства за јавни сектор је у Аргентини усвојена 1859. године. Године 1947. финансијски извештаји су измењени тако што је успостављено признавање трошкова на основу обавеза. У примеру су истакнуте слабости рачуноводственог система јавног сектора, које су условиле накнадну реформу државне финансијске администрације, и након тога, 1993. године, усвајање обрачунске основе рачуноводства.

У примеру су наведене тешкоће и питања настала у области прикупљања података, праксе и културе, као делова програма реформе. Такође се истиче да је реформа имала позитиван утицај на државну финансијску администрацију, укључујући повећање ефикасности и ефикасности јавне администрације, што је условило стварање прецизнијих информација као подршке доношењу политичких одлука.

Најзад, у примеру су набројана очекивана унапређења система државне финансијске администрације. Ово укључује побољшање управљачког рачуноводства у јавном сектору са циљем даљег унапређења

процеса одлучивања, консолидовања свих ентитета јавног сектора, креирања континуираног програма обуке запослених у јавном сектору и хармонизацију. Јавни сектор у Аргентини углавном је прихватио рачуноводствене принципе заједно са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор (МРС-ЈС).

Обавештење

Усвајање примене обрачунског рачуноводства

у Сједињеним Америчким Државама

Објављено у марту 2006.

У овом обавештењу се разматрају искуства Сједињених Америчких Држава у процесу усвајања обрачунског рачуноводства. Износи се приказ развоја административних планова за формално постављање стандарда од преко 70 година на локалном, државном и савезном нивоу у САД и истичу кључни чиниоци за формирање структура које се баве постављањем стандарда. У њему се такође даје и детаљан преглед пребацивања државних и локалних власти на обрачунско рачуноводство, стандарда које је објавио Државни одбор за рачуноводствене стандарде који води и подржава ово пребацивање и утврђене су кључне прекретнице у процесу пребацивања.